

Bilag 1

Notat vedr. prøveaftalen

Afvikling af folkeskolens afsluttende prøver har indtil kommunesammenlægningen været reguleret på vidt forskellig måde – dels i de gamle kommuner, men inden for de enkelte kommuner også på de forskellige skoler.

Kommunesammenlægningen kan være anledning til at få lavet en fælles aftale gældende for prøvesituationen på alle kommunens skoler.

De skriftlige prøver, FSA

Folketinget har vedtaget, at prøverne er obligatoriske. Der er bundne prøver i dansk (en prøve i læsning og retskrivning samt en prøve i skriftlig fremstilling) samt i matematik (en prøve i matematiske færdigheder og i matematisk problemløsning). Dertil kommer udtræksprøver i et naturfagligt fag (i skoleåret 2006/07 alene elektroniske prøver i hhv. geografi og biologi) samt i et humanistisk fag (skriftlig engelsk, historie, kristendomskundskab, hhv. samfundsfag). Udtræksprøverne er – bortset fra skr. engelsk - mundtlige.

Folketinget har endvidere besluttet, at besvarelsene skal vurderes dels af de nationale, beskikkede censorer – for statens regning – dels af et kommunalt censorkorps.

De nationale, beskikkede censorer udpeges af ministeriet efter indstilling fra skolelederne.

Der er ikke fastsat centrale regler for udpegning samt organisering af det kommunale censorkorps.

De nationale, beskikkede censorer honoreres på timebasis, idet antal opgaver omsættes til et timetal i en tabel, der for indeværende år ser således ud:

Dansk, læsning og retskrivning:	6 opgaver = 1 time
Dansk, skriftlig fremstilling:	4 opgaver = 1 time
Matematik (samlet)	3 opgaver = 1 time
Engelsk, hhv. tysk, hhv. fransk	4 opgaver = 1 time
Historie, hhv. kristend., hhv. samf.	4 opgaver = 1 time

Tiden til de kommunale censorer tager udgangspunkt i ministeriets omsætningstabel.

Opgaven tilrettelægges, så tiden til at vurdere opgaver ikke overstiger ca. 40 timer.

- Til engelsk ansættes 2 censorer, som hver retter halvdelen af de udtrukne klassers opgaver.
- Til tysk ansættes 2 censorer, som hver retter halvdelen af de udtrukne klassers opgaver.
- Til fransk ansættes 2 censorer.

De skriftlige prøver, FS10

For de skriftlige prøver på FS10-niveau er der (endnu ikke) foretaget ændringer. Det betyder, at der dels er tale om tilmeldingsprøver, dels at opgaverne skal vurderes af den lærer, der har klassen i pågældende fag – ud over den nationale, beskikkede censor.

Opgaverne er centralt stillede, og læreren har ikke andre opgaver i forbindelse med prøverne end vurderingen.

Det vil derfor være naturligt at aftale en tidsakkord, der kan indregnes i de pågældende læreres arbejdstid. Eneste usikkerhedsmoment er, at eleverne kan vælge ikke at melde sig til prøven, og dermed kan antallet af besvarelser være usikkert. Afvigelserne må dog betragtes som marginale set i forhold til en lærers samlede arbejdstid.

Der er i FS10 4 skriftlige prøver: dansk, skriftlig fremstilling, matematik, engelsk, tysk hhv. fransk. I ministeriets afregningstabel er de alle sat til 3 opgaver = 1 time. Det er derfor rimeligt at aftale en akkord, der er gældende for at rette skriftlige opgaver uanset fag.

De mundtlige prøver, FSA

Adskillige af de mundtlige prøver har undergået ændringer i form og indhold. Planlægnings-mæssigt er det en anelse kompliceret, at nogle prøver er bundne (mundtlig dansk, engelsk samt fysik/kemi), mens andre kan udtrækkes. Af mundtlige prøver drejer det sig i 2006/07 om tysk/fransk, kristendom, historie, samfundsfag. Men flere kan formodes at kunne komme til.

Prøvevejledningerne til fagene er kommet i 2007, hvorfor det ved dette skoleårs start ikke var muligt at forudskikke tidsforbruget. Under forudsætning af, at der ikke ændres alt for meget på vejledningerne, vil man forud for kommende skoleår kunne indregne en tidsakkord for de bundne prøver. De er obligatoriske for alle klassens elever. Med hensyn til udtræksprøverne kan man godt udregne en akkord for en gennemsnitsklasse, men først sent i skoleåret

vil det være klart, hvilke fag der udtrækkes. Dette rejser en helt særlig problemstilling.

Man kunne overveje – i lighed med den skriftlige censur – at "professionalisere" censor-opgaven og løsgøre den fra den enkelte skole. Det kunne have den fordel, at den enkelte skole ikke blev påvirket af usikkerheden omkring censuromkostningerne. Men der er tungtvejende grunde til ikke at gøre det: Hvor det skriftlige censorarbejde kan udføres uden for lærerens skemalagte arbejde, vil det mundtlige censorarbejde medføre afbrud i det daglige arbejde, vikarudgifter mv. De skoler, der i dag har beskikkede censorer, kender omkostningerne herved. Forberedelsen til den skriftlige censur er en "engangsindsats", hvorefter man kan vurdere et større antal opgaver – mens forberedelsen til mundtlig censur er individuel fra klasse til klasse. Endelig er erfaringsudvekslingen ved censorfrokosten af stor værdi; jo mere centralisering, jo færre vil få udbytte af opgaven.

Det er derfor her udgangspunktet, at der sker en censorudveksling mellem kommunens skoler på de hidtil kendte præmisser: en prøve hjemme – et censorat ude. Dermed er arbejdet knyttet til "hjem"skolen og aflønnes som del af den samlede tjeneste.

For de bundne prøvers vedkommende vil det være muligt at akkordsætte tidsforbruget for en gennemsnitsklasse.

Med hensyn til udtræksprøverne er det lidt vanskeligere, idet det først meget sent vides, hvilke lærere, der skal have prøve.

Et praktisk, tilrettelæggelsesmæssigt forhold, der skal harmoniseres, er "knæk"grænsen for en eller to dages prøve. Ministeriet har ikke retningslinjer herfor, men angiver i forhold til beskikkede censorer, at en prøvedag normalt bør kunne afsluttes kl. 15.30. Det vil efter prøvens karakter sige, at der kan afvikles 18 – 22 elever på en prøvedag. Det vil være hensigtsmæssigt at fastlægge en fast grænse. Ved prøven i fysik/kemi går eleverne og individuelt, men i hold af ca. 5 (defineret som 4, 5 eller 6) i to timer. Man vil ikke kunne nå fire hold inden for tidsgrænsen. B-prøven i dansk tager 25 minutter; det betyder et max på 18 elever på en prøvedag inden for grænsen 8.00-15.30.

De mundtlige prøver er som nævnt ikke bygget op på samme måde, hvorfor det er nødvendigt at forholde sig til dem i (grupper af) fag. For hver prøve er der ligeledes forskellige vilkår at iagttage i forhold til lærer og censor.

De enkelte prøver / dansk

Der er mulighed for på klassebasis at vælge mellem to prøveformer. A, der er den "traditionelle" prøve, og B, synopseprøven.

I prøveform A skal læreren udarbejde et antal prøvespørgsmål bestående af tekster og lignende, der i en eller anden form modsvarer det, der i årets løb er arbejdet med. Antallet skal være mindst det samme som antallet af elever + 3, men hvert spørgsmål må gå igen to gange; ved 18 elever skal således laves mindst 12 spørgsmål. Disse skal kopieres og sendes til censor, der ligeledes skal sætte sig ind i dem og overveje deres indhold. Prøve- og forberedelseslokaler skal klargøres og efterfølgende ryddes. Selve prøveafviklingen er sat til 20 min. pr. elev; der skal hertil lægges 40 min til den første elevs forberedelse samt tid til pause.

I prøveform B skal lærer og censor sætte sig ind i den synopse/disposition, som eleven har lavet i et undervisningsforløb. Prøveafviklingen er sat til 25 min. pr. elev; der er ingen forberedelsestid.

Da det i hvert fald formelt først beslutes, om en klasse skal til prøve A eller B i starten af skoleåret, vil det være hensigtsmæssigt, hvis der kunne nås en akkord, der vejer arbejds-opgaverne ved de to prøveformer rimeligt op mod hinanden.

/ fysik/kemi

I prøven i fysik/kemi får eleverne individuelt et forlæg, som læreren har udarbejdet. Forlægget skal have relation til de arbejdsområder, der er arbejdet med i årets løb. Oplægget skal være så åbent, at eleverne kan vælge flere forskellige tilgange til det. Eleverne går op individuelt, men i hold af ca. 5 – defineret som mellem 4 og 6. Også her må spørgsmålene i givet fald gå igen to gange.

/ engelsk (bunden) hhv. tysk eller fransk (udtræk)

De mundtlige prøver i sprogfagene er opbygget på samme måde.

Eleverne prøves dels i et selvvalgt emne fra årets pensum, dels i en samtale ud fra et spørgsmål, der er udarbejdet af læreren og trækkes under prøven. Læreren skal således udarbejde et antal spørgsmål. Der er den komplikation, at eleven ikke må udtrække et spørgsmål i det område, som eleven har brugt i sit selvvalgte emne. Der skal således være et lidt større antal spørgsmål til stede, og der skal holdes styr på spørgsmålene undervejs (hvilket ministeriet anbefaler, at censor varetager). Spørgsmålene kan være en meget kort tekst,

evt. med et billede – og så med et af læreren formuleret spørgsmål ved. Eleven har ikke forberedelsestid, så en evt. tekst må være yderst kort og overskuelig. Der prøves tre elever i timen.

Censor skal forud for prøven gennemlæse elevernes dispositioner samt lærerens prøvespørgsmål.

/ historie, kristendom, samfundsfag

Prøverne er helt nye; vejledningerne til prøverne er fremkommet midt i marts 2007.

Prøvernes tilrettelæggelse er i princippet ens. Læreren skal udarbejde prøvespørgsmål, der samlet bredt dækker årets opgivelser. Hvert spørgsmål skal bestå af et formuleret spørgsmål, der er tilpas bredt – men ikke for bredt – og dertil skal der være 1-3 kilder, der giver eleven mulighed for at arbejde med spørgsmålet i en 40 minutters forberedelsestid. Prøven varer herefter 20 minutter. Censor skal forud for prøven gennemlæse og forberede de givne spørgsmål.

Afregning (oversigt)

FSA

Skriftlige prøver rettes af censorkorpset. Censorkorpset aflønnes efter aftalt takst.

Mundtlig prøve i dansk, engelsk, fysik/kemi afregnes med akkord i aktivitetsplanen.

Mundtlig udtræksprøver aflønnes som overarbejde.

FS 10

Skriftlige prøver rettes af klassens lærer og afregnes med en akkord i aktivitetsplanen.

Mundtlige prøver afregnes med en akkord i aktivitetsplanen

Praktiske prøver

De praktiske prøver aflønnes som overarbejde.

Genforhandlet og revideret i forhold til gældende lovgivning mellem DLF kreds 131 og fagsekretariatet B&U/04-01-2010.